POWIATOWY INSPEKTORAT WETERYNARII
W OLECKU
19-400 Olecko, ul. Parkowa 7
☎ (0-87) 520-21-48
NIP 847-14-81-196 REGON 519502790
PIW chz/hż 0717-18-2010

Załącznik nr 15 do Protokołu nr XXXV/10
Rady Powiatu w Olecku z dnia 15 marca 2010r.

Olecko, dnia 24 marca 2010r.

Informacja powiatowego lekarza weterynarii n/t bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli w powiecie oleckim dla Komisji Zdrowia, Oświaty i Bezpieczeństwa Rady Powiatu w Olecku.

Zgodnie z art. 3. 1. Ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. o Inspekcji Weterynaryjnej Inspekcja realizuje zadania z zakresu ochrony zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego.

2. Inspekcja wykonuje swoje zadania w szczególności przez:

1) zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych

1a) badania kontrolne zakażeń zwierząt

2) monitorowanie chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanej z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego i środkach żywienia zwierząt

3) badanie zwierząt rzeźnych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego

4) przeprowadzanie:

a) weterynaryjnej kontroli granicznej,

b) kontroli weterynaryjnej w handlu i wywozie zwierząt oraz produktów w rozumieniu przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu,

c) kontroli na miejscu w zakresie przestrzegania wymogów wskazanych w załączniku III lit. A ust. 6-8a rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001 (Dz. Urz. UE L 270 z 21.10.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 40, str. 269, z późn. zm.), jako specjalny organ kontroli, o którym mowa w art. 42 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu administracji i kontroli przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1782/2003 ustanawiającym wspólne zasady dla systemów pomocy bezpośredniej w zakresie wspólnej polityki rolnej oraz określonych systemów wsparcia dla rolników (Dz. Urz. UE L 141 z 30.04.2004, str. 18, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 44, str. 243, z późn. zm.)

5) sprawowanie nadzoru nad:

a) bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej,

b) wprowadzaniem na rynek zwierząt i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego,

c) wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz, dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt, organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz nad transgranicznym przemieszczaniem organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego,

d) zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego i jaj wylęgowych drobiu,

e) obrotem i ilością stosowanych produktów leczniczych weterynaryjnych,

f) wytwarzaniem i stosowaniem pasz leczniczych,

g) przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt,

h) przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczaniem zwierząt,

i) przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie,
j) utrzymywaniem, hodowlą, prowadzeniem ewidencji zwierząt doświadczalnych w jednostkach doświadczalnych, hodowlanych i u dostawców;

6) prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt oraz środkach żywienia zwierząt

7) prowadzenie wymiany informacji w ramach systemów wymiany informacji, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej;

8) przyjmowanie informacji o niebezpiecznych produktach żywnościowych oraz paszach od organów Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, w zakresie kompetencji tych inspekcji, oraz od organów Inspekcji Handlowej o niebezpiecznych produktach żywnościowych pochodzenia zwierzęcego oraz ocena ryzyka i stopnia zagrożenia spowodowanego niebezpiecznym produktem żywnościowym lub paszą, a następnie przekazywanie tych informacji do kierującego siecią systemu RASFF, o którym mowa w art. 85 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. Nr 171, poz. 1225).

3. Inspekcja wykonuje zadania, o których mowa w ust. 1 i 2, na podstawie przepisów odrębnych.

I. Zwalczanie i kontrola chorób zakaźnych zwierząt w 2009r. :

Przeprowadzono w 303 stadach 8016 badań bydła w kierunku gruźlicy, w 290 stadach 4814 badań w kierunku brucelozy bydła, oraz 3548 badań na białaczkę w 273 stadach (wszystkie ilości odnoszą się wyłącznie do stad zasiedlonych). Ostatecznie 28 reakcji wątpliwych na gruźlicę rozstrzygnięto jako nieswoiste i nieistotne w patologii ludzi i bydła, powodowane nie patogennymi dla ludzi prątkami typu ptasiego lub środowiskowymi prątkami kwasoodpornymi. Cztery reakcje wątpliwe na brucelozę, odnotowane w trzech stadach wyjaśniono ostatecznie w dodatkowych badaniach jako nieswoiste. Dwie reakcje dodatnie na enzootyczną białaczkę bydła w jednym stadzie zostały przez PIWet. w Puławach zweryfikowane jako negatywne i powiat olecki łącznie z trzema sąsiednimi zachował status region urzędowo wolnego od tej choroby nadany decyzją Komisji Europejskiej. W b.r. dotychczas stwierdzono 20 reakcji dodatnich w teście pojedynczym, 6 już wyjaśniono jako nieswoiste. W trakcie wyjaśniania jest jedna reakcja wątpliwa na brucelozę u bydła. W ubiegłym roku Polska została uznana w drodze Decyzji Komisji Europejskiej jako kraj urzędowo wolny od gruźlicy i brucelozy bydła. Daje to nam korzyści ekonomiczne w obrocie handlowym zwierzętami i ich produktami. Badania kontrolne, choć w mniejszym zakresie muszą być kontynuowane ze względu na cyrkulację tych groźnych dla ludzi mikrobów w populacji zwierząt wolnożyjących.

Wykonano również z ujemnymi wynikami pozostałe badania kontrolne zakażeń zwierząt zgodnie z programami krajowymi. Podaję tylko dane w zakresie kontroli czynników zoonotycznych:

- 7 badań w kierunku pryszczycy bydła i 3 świń
- 58 badań w kierunku brucelozy owiec i 7 w kierunku brucelozy kóz

- 3 badania urzędowe oraz 36 właścicielskich w kierunku salmonelli w stadzie kur reprodukcyjnych w ramach programu zwalczania niektórych serotypów pałeczek Salmonella spp. w stadach kur hodowlanych
- 1 badanie w kierunku salmonelli w stadzie kur w ramach kontynuacji programu zwalczania niektórych serotypów pałeczek Salmonella spp. w stadach kur niosek - w maju 2009 r. ferma uległa likwidacji z inicjatywy właściciela
- 85 badań od bydła i 81 badań od owiec poddanych ubojowi, 224 od bydła padłego oraz 10 od padłych owiec i 7 kóz w kierunku BSE i TSE

W 2009r. w powiecie Oleckim nie stwierdzono przypadków wścieklizny u zwierząt. 7 przypadków podejrzeń wścieklizny zwierząt wolno żyjących, 1 przypadek podejrzenia u bydła, badaniami przeprowadzonymi w ZHW w Olsztynie rozstrzygnięto jako niezasadne. W ub. r. zaszczepiono 3076 psów i dobrowolnie tylko 11 kotów. Są to wielkości porównywalne z ubiegłymi latami. W ramach postępowania zapobiegawczego przeciwko wściekliźnie u ludzi wykonano z wynikami ujemnymi obserwacje 68 psów i 1 kota po zgłoszonych przypadkach skaleczeń.
W obszarze monitoringu zakażeń salmonellami u drobiu, na ogólną liczbę 9 zarejestrowanych i nadzorowanych gospodarstw produkujących drób rzeźny, utrzymujących w ciągu całego roku 43 stada stwierdzono jeden przypadek zakażenia pałeczką Salmonella Enteridiidis w 1 stadzie gęsi tuczowych . Przed przekazaniem do uboju zostało one poddane terapii celowanej, kontroli jej skuteczności oraz ponownym, z wynikiem negatywnym badaniom wody z systemu pojenia na obecność antybiotyków i substancji hamujących. W ramach krajowego programu zwalczania niektórych serotypów Salmonelli w stadach brojlerów gatunku kura w 24 badaniach właścicielskich i jednym urzędowym w 2009r. w 25 stadach nie stwierdzono zakażeń.

Badania kontrolne zakażeń u ptaków wirusem grypy wysokiej zjadliwości nie wykazały przypadków dodatnich. Zbadano 55 prób pobranych od gęsi hodowlanych, kur reprodukcyjnych i od ptaków dzikich.

2.Nadzór nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego

W powiecie Oleckim ustawowym nadzorem w zakresie wytwarzania środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego objęte są:

- 1 zakład przetwórstwa mleka zatwierdzony do handlu, 12 punktów skupu mleka, 386 gospodarstw mlecznych,

- 4 rzeźnie, z których 3 prowadzą również rozbiór i przetwórstwo mięsa, zatwierdzone warunkowo do handlu do dnia 31.03.2010r. z możliwością uzyskania pełnego zatwierdzenia,

- 3 zakłady prowadzące działalność marginalną, lokalną i ograniczoną : 2 zakłady w zakresie rozbioru i przetwórstwa mięsa czerwonego, 1 zakład przetwórstwa ryb morskich i produkcji filetów z ryb słodkowodnych,

- 5 punktów skupu zwierząt łownych,

- 4 zakłady sprzedaży bezpośredniej jaj konsumpcyjnych.

W zakresie sprawowanego nadzoru 2009r. wykonano 147 kontroli podmiotów, w tym 7 środków transportu, 88 kontroli gospodarstw mlecznych. Za stwierdzone uchybienia sanitarno-porządkowe oraz niespełnienie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa na

użytek własny nałożono łącznie 350 zł grzywny w formie 7 mandatów karnych i 1 karę pieniężną w wysokości 100zł.

5 lekarzy wolnej praktyki wyznaczonych do wykonywania czynności urzędowych w rzeźniach zbadało przed- i poubojowo 172 szt. bydła, 120 szt. owiec, 3 szt. kóz oraz 11875 szt. świń. Do badań mikrobiologicznych (w kierunku L. monocytogenes, Salmonelli, E. coli, Enterobacteriaceae, gronkowców koagulazododatnich) i chemicznych (azotyny, azotany, wielofosforany) pobrano 109 prób produktów pochodzenia zwierzęcego. W dwóch przypadkach stwierdzono obecność L. monocytogenes w 25g produktu. W zakresie kontroli jakości mleka surowego zbiorczego dostarczanego do zakładu pobrano do badań 16 prób w kierunku ogólnej liczby drobnoustrojów, liczby komórek somatycznych oraz pozostałości antybiotyków i substancji hamujących. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W ramach nadzoru właścicielskiego oraz zgodnie z procedurami opartymi na zasadach HACCP zakłady przeprowadzają badania zgodności z kryteriami mikrobiologicznymi bezpieczeństwa żywności i higieny procesu określonymi w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1441/2007 z dnia 5 grudnia 2007r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2073/2005 w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych. Pobrano do badań 85 prób produktów gotowych, 130 prób z tusz wieprzowych i wołowych w kierunku liczby bakterii tlenowych, Enterobacteriaceae i Salmonelli, 45 prób z obszarów produkcyjnych oraz sprzętu wykorzystywanego do produkcji żywności. Nie stwierdzono wyników niezgodnych.

Zgodnie z krajowym programem monitoringu jakości zdrowotnej środków spożywczych zwierzęcego pochodzenia finansowanych z budżetu państwa pobrano do badań 64 próby w 25 kierunkach m.in.:

- poziomu skażeń promieniotwórczych w mięsie, rybach i mleku
- obecności substancji przeciwbakteryjnych, przeciwrobaczych, neuroleptyków w mięsie, mleku, miodzie i rybach,
- obecności dioksyn w mleku
- obecności substancji wykazujących działanie anaboliczne oraz substancji, których stosowanie u zwierząt jest niedozwolone w tkankach zwierzęcych, jajach i wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt,
- poziomu dopuszczalnej obecności barwników, pierwiastków toksycznych, pestycydów, polichlorowanych bifenyli w tkankach zwierzęcych, rybach i mleku.

W wyniku tych badań obecności substancji zakazanych lub przekroczeń MRL nie stwierdzono.

3.Sektor paszowy – kontrolowany przez IW z racji bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego zgodnie z zasadą, „ co jest w żłobie i korycie, jest również na talerzu konsumenta"

W 2009 r. wykonano 4 kontrole w 4 zarejestrowanych miejscach prowadzenia obrotu środkami żywienia zwierząt, 27 kontroli gospodarstw, głównie towarowych utrzymujących zwierzęta lub dostarczające produkty z nich pozyskiwane na rynek oraz 2 kontrole w gorzelni, wprowadzającej na rynek lokalny jako materiał paszowy wywar gorzelniany - produkt uboczny produkcji alkoholu etylowego. Przeprowadzono także kontrolę gospodarstwa, w którym stosowano pasze lecznicze. W ramach realizacji krajowego programu kontroli urzędowej środków żywienia zwierząt, jak również własnych działań inspekcyjnych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o środkach żywienia zwierząt pobrano próby w ilościach :

- 12 w kierunku obecności pałeczek salmonella
- 16 w kierunku obecności przetworzonego białka ssaków, z czego 4 próbki dotyczyły postępowania wyjaśniającego obecność ww. białka w paszy (1 przypadek) oraz 15

pozostałych prób na ustalenie m.in. obecności sterydów, stymulatorów wzrostu, antybiotyków, materiałów genetycznie zmodyfikowanych, melaminy, poziomu arsenu, selenu, rtęci, ołowiu i kadmu, miedzi, cynku. Przekroczeń w tych zakresach nie wykazano.

W wyniku krajowych badań kontrolnych stwierdzono dwa wyniki niezgodne – obecność żywych szkodników w materiale paszowym, oraz obecność PAP w mieszance pełnoporcjowej dla świń. W pierwszym przypadku przeprowadzono sanacyjne postępowanie administracyjne, w drugim postępowanie administracyjne, jak również złożono doniesienie o popełnieniu przestępstwa.

Niestety po początkowej odmowie wszczęcia dochodzenia wydanej przez KP Policji w Olecku, zatwierdzonej przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Olecku w dniu 18.12.2009 r., uznania mojego zażalenia i ponownym wszczęciu dochodzenia, w dniu 01.03.2010r. zostałem powiadomiony zaledwie pismem przez sekretariat prokuratury rejonowej o ponownej odmowie wszczęcia dochodzenia. Nie przysługuje już mi żadna możliwość dalszej apelacji, ponieważ w tajemniczy sposób jako lekarz powiatowy, a więc organ ustawowy straciłem status pokrzywdzonego, w sprawie bezpośrednio związanej z bezpieczeństwem żywności i pasz, obszarów nadzorowanych z mocy prawa przez Inspekcję Weterynaryjną. Należy wiedzieć, że każdy stwierdzony przypadek stosowania w żywieniu zwierząt białka ssaków, które lub z których produkty trafiają do spożycia przez człowieka, nie osądzony przez krajowy wymiar sprawiedliwości wg zasady skuteczności, proporcjonalności i efektu odstraszania musi być zgłoszony do Komisji Europejskiej. Nawet jeden taki casus z powiat oleckiego może być powodem utrzymania naszego kraju w II kategorii ryzyka pod względem skuteczności zarządzania gąbczastymi encephalopatiami u ludzi (variant choroby Creutzfeldta - Jakoba) i zwierząt (BSE - TSE). Obawiam się, że w najbliższych dwóch latach utrzymany będzie dla Polski obowiązek wykonywania kosztownych badań wszystkich padłych sztuk bydła w wieku powyżej 24 –mcy, zamiast podwyższenia wieku do np. 36 m-cy, a tym samym wielomilionowego obniżenia rocznych kosztów badań w skali kraju. Zważmy zatem, czy ważniejsze są korzystne statystyki w zakresie przestepczości, czy też moc i mądrość Państwa i jego organów. Konsekwentne postępowanie m.in. organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w takich krajach jak Zjednoczone Królestwo, czy też Irlandia i Portugalia, w których zaczął się faktyczny kryzys BSE, i w których w początkowej fazie odnotowano kilka tysięcy przypadków chorobowych pozwoliło Komisji Europejskiej przesunąć je również do II kategorii ryzyka, obniżyć obowiązkową ilość badań w ramach biernego monitoringu BSE - TSE, a więc w dobie kryzysu finansowego zmniejszyć wydatki publiczne. Nas nadal stać na anonimowe i nieodpowiedzialne marnotrawstwo publicznych środków.

Przy wystawianiu świadectw zdrowia nadal wymagane jest okazanie przez właściciela stada wyników badań wody potwierdzających stosowanie właściwych praktyk żywieniowych w ostatniej fazie tuczu. W 2009r. przeprowadzono w końcowej fazie tuczu 45 badań wody na zabronioną obecność w niej antybiotyków i substancji hamujących. Wyników dodatnich nie odnotowano.

W 1 stadzie kur reprodukcyjnych przed depopulacją stada stwierdzono pozostałości antybiotyków lub innych substancji o działaniu przeciwbakteryjnym w systemie pojenia, co skutkowało gruntownym jego czyszczeniem i ponownym pobraniem próbki wody oraz jaj. W jajach nie stwierdzono obecności antybiotyków natomiast, woda ponownie wykazała skażenie. Po kolejnym rozmontowaniu i oczyszczeniu systemu pojenia, wynik badania następnej próbki wody był już ujemny i dopiero wówczas zezwolono na depopulację stada.

4.SEKTOR UTYLIZACYJNY – mający bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne powiatu

W 2009 r. do zakładu pośredniego w Olecku dostarczono ogółem 3 951 072 kg ubocznych, niejadalnych produktów zwierzęcych, głównie zwłok zwierzęcych, odpadów poubojowych i z zakładów wylęgu drobiu. W zbiornicy pobrano 3366 prób do badań w kierunku BSE z padłego lub zabitego bydła, owiec, kóz z 15 powiatów województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. Zakłady wytwarzające w powiecie Oleckim i sąsiednich środki spożywcze zwierzęcego pochodzenia, jak również wylęgarnie drobiu odpady produkcyjne także przekazywały do zakładu pośredniego w Olecku. Ponieważ nie jest prowadzona segregacja na poszczególne kategorie, w związku z tym całość przyjmowanego materiału traktowana jest i utylizowana jak materiał kategorii I. W 2009r. z zakładów tych przekazano do utylizacji 808 298 kg materiału kat. II i III oraz SRM. W omawianym okresie przeprowadzono 3 kontrole okresowe zakładu, 6 kontroli środków transportu do przewozu uppz, oraz wdrożono jedno administracyjne postępowanie naprawcze, w związku z koniecznością usunięcia usterek, powstałych w wyniku normalnej eksploatacji obiektu.

5.Przetrwałe, nierozwiązywalne jak dotychczas problemy pogarszające wizerunek i bezpieczeństwo zdrowotne w powiecie.

Od szeregu lat kieruje uwagę na podjęcie próby cywilizowanego sposobu zmniejszenia problemu bezpańskich psów (kotów), zapisanego jako zadanie własne gminy w art. 11 ustawy o ochronie zwierząt i art. 3 ust. 2 pkt 5 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, np. poprzez organizację właściwego schroniska . Mimo, że jest to przedsięwzięcie kosztowne w realizacji i utrzymaniu i nie likwiduje przyczyn bezdomności zwierząt, leżących w nieodpowiedzialności, czasem podłości ludzi, zjawiska świadczącego o zapóźnieniu cywilizacyjnym i mentalnym społeczeństwa, nie ma innego sposobu działania dopuszczonego prawem w UE.

W sytuacji braku Straży Miejskiej, pomimo obłożenia Policji wieloma zadaniami z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, występuje zasadność podjęcia przez patrole piesze Policji egzekucji obowiązku właścicieli psów sprzątania odchodów w miejscach publicznych (szczególnie w porze wieczornych spacerów z pupilami) – obowiązek wynikający z art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz stosownej Uchwały Rady Miejskiej. Doświadczenie uczy, że jedynie stosowanie systemu skutecznych i odstraszających kar za nieprzestrzeganie prawa miejscowego daje właściwe skutki. Wykładanie przez niektóre samorządy miejskie w miejscach spacerowych specjalnych zestawów sanitarnych i pojemników do użytku właścicieli psów jest przez nich ignorowane.

Zapewnienie zgodnie z zadaniem z art. 7 ust. 1 pkt. 11 ustawy o samorządzie gminnym przy uwzględnieniu przepisów szczególnych właściwych warunków sanitarno-higienicznych do targowiskowej sprzedaży płodów rolnych przez lokalnych producentów, w tym plantatorów truskawek, uporczywie w przepędzanych ze zwyczajowych miejsc na chodnikach na Placu Wolności do zabłoconego lub zakurzonego antysanitarnego bazaru przy ul. Jeziornej lub targowicy przy ul. Rzeźnickiej, bez dostępnej instalacji wodnej, kanalizacyjnej, zaplecza sanitarnego przy poszczególnych stoiskach i urządzeń chłodniczych.

Praktycznie bezkarne zanieczyszczanie środowiska naturalnego przez nie zawsze odpowiednie składowanie nawozów naturalnych stałych i płynnych. W większości gospodarstw rolnych przypadki np. wycieków gnojówki z pryzm obornikowych do naturalnych cieków wodnych traktowane są przez IOŚ jako normalne korzystanie ze środowiska, a więc nie objęte sankcjami z ustawy. Wydaje się, że dopiero zagrożenie obniżenia lub odebrania dopłat bezpośrednich wskutek negatywnych wyników kontroli wymogów wzajemnej zgodności w obszarze przestrzegania zasad ochrony środowiska od 2011r. może przynieść stopniową, ale widoczną poprawę w tym zakresie.

Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Olecku

lek. wet. Dariusz Salamon